

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA W NOWYM SĄCZU

KARTA PRZEDMIOTU

obowiązuje studentów rozpoczynających studia w roku akademickim 2013/2014

Instytut Języków Obcych

Kierunek studiów: Filologia

Profil: Ogólnoakademicki

Forma studiów: Stacjonarne

Kod kierunku: 022

Stopień studiów: I

Specjalności: Język angielski - translatoryka

1 PRZEDMIOT

NAZWA PRZEDMIOTU	Historia i odmiany języka
KOD PRZEDMIOTU	IJO 022 AIS B11 13/14
KATEGORIA PRZEDMIOTU	PRZEDMIOTY KIERUNKOWE
LICZBA PUNKTÓW ECTS	2
SEMESTRY	5

2 RODZAJ ZAJĘĆ, LICZBA GODZIN W PLANIE STUDIÓW

SEMESTR	WYKŁAD	ĆWICZENIA	SEMINARIUM DYPLOMOWE	PROJEKT	LEKTORAT
5	15	15			

3 CELE PRZEDMIOTU

Cel 1 Zapoznanie studenta z elementarną terminologią stosowaną w językoznawstwie historycznym.

Cel 2 Zapoznanie studenta z historycznym rozwojem języka angielskiego (historia zewnętrzna i wewnętrzna języka) oraz głównymi współczesnymi odmianami angielszczyzny na świecie.

Cel 3 Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji wybranych cech języka angielskiego zastosowanego w przykładowych tekstach pochodzących z różnych epok rozwoju języka oraz formułowania na tej podstawie wniosków w zakresie osadzania analizowanych tekstów w odpowiednich ramach czasowych.

Cel 4 Wykształcenie umiejętności analizy i interpretacji wybranych cech języka angielskiego w oparciu o przykładowe teksty z użyciem współczesnej angielszczyzny oraz formułowania na tej podstawie wniosków pod kątem zaklasyfikowania analizowanych tekstów do odpowiedniej odmiany języka.

Cel 5 Wykształcenie potrzeby ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego oraz doskonalenia swoich kompetencji zawodowych.

4 WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I INNYCH KOMPETENCJI

a Poziom językowy C1. Dobra znajomość podstawowych pojęć z zakresu językoznawstwa ogólnego, materiału gramatyki opisowej oraz historii Anglii

5 EFEKTY KSZTAŁCENIA

EK1 Wiedza: Student wylicza, identyfikuje i definiuje podstawowe terminy stosowane w językoznawstwie historycznym.

EK2 Wiedza: Student wymienia i objaśnia procesy historyczne oraz czynniki kulturowo-społeczne w kontekście ich wpływu na kształtowanie się języka angielskiego (historia zewnętrzna); rozpoznaje, opisuje i ilustruje przykładami zmiany językowe zachodzące w obrębie głównych podsystemów języka (historia wewnętrzna) oraz wylicza, charakteryzuje i podaje przykłady typowych różnic pomiędzy odmianami współczesnej angielszczyzny.

EK3 Umiejętności: Student analizuje i interpretuje wybrane cechy języka angielskiego zastosowanego w przykładowych tekstach pochodzących z różnych epok rozwoju języka oraz formułuje na tej podstawie wnioski w zakresie osadzania analizowanych tekstów w odpowiednich ramach czasowych.

EK4 Umiejętności: Student analizuje i interpretuje wybrane cechy języka angielskiego w oparciu o przykładowe teksty z użyciem współczesnej angielszczyzny oraz formułuje na tej podstawie wnioski pod kątem zaklasyfikowania analizowanych tekstów do odpowiedniej odmiany języka.

EK5 Kompetencje społeczne: Student ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; ponadto jest zdeterminowany podnosić swoje kompetencje zawodowe.

6 TREŚCI PROGRAMOWE

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W1	Językoznawstwo historyczne - wprowadzenie. Zmiany językowe (przykłady zmian semantycznych i syntaktycznych). Zewnętrzna i wewnętrzna historia języka.	1
W2	Rodziny językowe. Języki indoeuropejskie. Języki germańskie. Miejsce języka angielskiego wśród języków indoeuropejskich i germańskich.	1
W3	Przegląd wczesnych zmian fonologicznych od protoindoeuropejskiego poprzez języki germańskie (Prawa Grimma i Venera; ustalenie akcentu wyrazowego;) do języka staroangielskiego (mutacja; wydłużenie i skrócenie samogłosek, staroangielskie spółgłoski szczelinowe).	2
W4	Wybrane cechy pisowni, leksyki i gramatyki staroangielskiej, w tym składni (szyk wyrazów, konstrukcje bezpodmiotowe, zdanie pytajne, przeczenie).	2
W5	Konsekwencje kontaktu językowego: zapożyczenia celtyckie i łacińskie. Podboje Wikingów i ich wpływ na słownictwo i gramatykę staroangielską. Wybrane cechy zapożyczeń skandynawskich.	1
W6	Podbój normański. Leksykalny i gramatyczny wpływ języka francuskiego na angielski.	1

WYKŁAD

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
W7	Zarys zmian fonologicznych w języku średnioangielskim (wzdłużenie samogłosek w sylabach otwartych; powstanie kontrastu dźwięczności w systemie średnioangielskich spółgłosek szczelinowych).	1
W8	Wybrane cechy słownictwa i gramatyki średnioangielskiej.	1
W9	Podstawowe zagadnienia dotyczące dialektów staro- i średnioangielskich oraz początków angielskiego standardu językowego.	1
W10	Wybrane zmiany syntaktyczne i fonologiczne okresu wczesnonowoangielskiego (wielka przesuwka samogłoskowa) i zmiany późniejsze.	2
W11	Wybrane cechy języka wczesnonowoangielskiego. Przyczyny powstawania słowników.	1
W12	Wybrane cechy języka późnonowoangielskiego. Powstanie i rozwój gramatyki preskryptywnej.	1
	RAZEM	15

ĆWICZENIA

LP	TEMATYKA ZAJĘĆ OPIS SZCZEGÓŁOWY BLOKÓW TEMATYCZNYCH	LICZBA GODZIN
C1	Zmiany językowe - wprowadzenie. Wybrane cechy języka staroangielskiego; przykładowy tekst staroangielski. Studiowanie historii języka: metody i przedmiot. (Yule: Ch. 19, Fisiak: "Introduction").	1
C2	Historia języka angielskiego - wstęp. (Fisiak: "Introduction fragmenty tekstów staroangielskich: Freeborn: s. 2, 3, 6, 24.)	1
C3	Freeborn: "Roman Britain s. 7, Fisiak: Ch. 1 "Britain before the Germanic Conquest Ch. 2 "Anglo-Saxon England".	1
C4	"The Story of English" (wideo) nr 2, "The Mother Tongue" (staroangielski); dyskusja.	1
C5	Konsekwencje ekspansji Skandynawów - Freeborn: s. 30-31; Fisiak: Ch. 2.	1
C6	"The Mother Tongue": (średnioangielski); dyskusja.	1
C7	Fisiak: Ch. 3 "From the Norman Conquest to the Ascension of the Tudors".	1
C8	Przykłady średnioangielskiego: Chaucer, Caxtons preface to "The Aeneid".	2
C9	"The Story of English" (wideo) nr 3, "A Muse of Fire"; Fisiak: Ch. 4 "Under the Tudors and Early Stuarts".	2
C10	Test.	1
C11	Odmiany języka angielskiego (Quirk: 1985, s.15-29; Biber: 1999, s. 15-24).	1
C12	Odmiana brytyjska i amerykańska (Trudgill, Hannah: 1985, Ch. 4, s. 45-71; Lewandowski, Pankhurst: 1975, s. 90-93, 111-127).	1
C13	Angielski w Szkocji i Irlandii (Trudgill, Hannah: 1985, Ch. 5, s. 82-95).	1
	RAZEM	15

7 METODY DYDAKTYCZNE

M1 Dyskusja

M2 Filmy edukacyjne

M3 Prezentacje multimedialne

M4 Wykłady

M5 Praca w grupach

M6 Praca z podręcznikiem

M7 Burza mózgów

M8 Słowne objaśnienie

8 OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA

FORMA AKTYWNOŚCI	ŚREDNIA LICZBA GODZIN NA ZREALIZOWANIE AKTYWNOŚCI
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	30
Konsultacje przedmiotowe	1
Egzaminy i zaliczenia w sesji	1
Godziny bez udziału nauczyciela akademickiego wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	
Przygotowanie się do zajęć, w tym studiowanie zalecanej literatury	15
Opracowanie wyników	2
Przygotowanie raportu, projektu, prezentacji, dyskusji	1
SUMARYCZNA LICZBA GODZIN DLA PRZEDMIOTU WYNIKAJĄCA Z CAŁEGO NAKŁADU PRACY STUDENTA	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	2

9 SPOSOBY OCENY

OCENA FORMUJĄCA

F1 Aktywność na zajęciach

F2 Test

KRYTERIA OCENY

EFEKT KSZTAŁCENIA 1		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 1
NA OCENĘ 3	Student w ograniczonym zakresie lub z błędami wylicza, identyfikuje i definiuje podstawowe terminy z zakresu językoznawstwa historycznego.	wykład, ćwiczenia	Średnia ważona z ocen z testów i egzaminu.
NA OCENĘ 4	Student prawidłowo wylicza, identyfikuje i definiuje podstawowe terminy z zakresu językoznawstwa historycznego.		
NA OCENĘ 5	Student biegle wylicza, identyfikuje i definiuje podstawowe terminy z zakresu językoznawstwa historycznego, wskazując przykłady odnoszące się do przedstawionych terminów.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 2		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 2

NA OCENĘ 3	Student w ograniczonym zakresie i/ lub z błędami wymienia i objaśnia procesy historyczne oraz czynniki kulturowo-społeczne w kontekście ich wpływu na kształtowanie się języka angielskiego (historia zewnętrzna); w ograniczonym stopniu i/ lub z błędami rozpoznaje i opisuje zmiany językowe zachodzące w obrębie głównych podsystemów języka (historia wewnętrzna) oraz w stopniu niepełnym i/ lub z nieścisłościami wylicza i charakteryzuje typowe różnice pomiędzy odmianami angielszczyzny szeroko używanymi we współczesnym świecie.	wykład, ćwiczenia	Średnia ważona z ocen z testów i egzaminu.
NA OCENĘ 4	Student prawidłowo wymienia i objaśnia procesy historyczne oraz czynniki kulturowo-społeczne w kontekście ich wpływu na kształtowanie się języka angielskiego (historia zewnętrzna); rozpoznaje i poprawnie opisuje zmiany językowe zachodzące w obrębie głównych podsystemów języka (historia wewnętrzna) oraz prawidłowo wylicza i w laściwie charakteryzuje typowe różnice pomiędzy odmianami angielszczyzny szeroko używanymi we współczesnym świecie.		
NA OCENĘ 5	Student biegle wymienia i objaśnia procesy historyczne oraz czynniki kulturowo-społeczne w kontekście ich wpływu na kształtowanie się języka angielskiego (historia zewnętrzna); rozpoznaje i doskonale opisuje zmiany językowe zachodzące w obrębie głównych podsystemów języka (historia wewnętrzna), podając przykłady adekwatne do opisywanych zmian oraz w sposób kompletny wylicza i precyzyjnie charakteryzuje typowe różnice pomiędzy odmianami angielszczyzny szeroko używanymi we współczesnym świecie, ilustrując je stosownymi przykładami.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 3		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 3
NA OCENĘ 3	Student analizuje i interpretuje bez zarzutu tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego zastosowanego w przykładowych tekstach pochodzących z różnych epok rozwoju języka oraz formułuje na tej podstawie wnioski w zakresie osadzania analizowanych tekstów w odpowiednich ramach czasowych, ale nie jest w stanie je uzasadnić w sposób kompletny i/ lub bezbłędny.	wykład, ćwiczenia	Średnia ważona z ocen z testów i egzaminu.

NA OCENĘ 4	Student analizuje i interpretuje bez zarzutu tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego zastosowanego w przykładowych tekstach pochodzących z różnych epok rozwoju języka oraz formułuje na tej podstawie wnioski w zakresie osadzania analizowanych tekstów w odpowiednich ramach czasowych, ale nie jest w stanie je w pełni uzasadnić.		
NA OCENĘ 5	Student analizuje i interpretuje bez zarzutu tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego zastosowanego w przykładowych tekstach pochodzących z różnych epok rozwoju języka oraz formułuje na tej podstawie wnioski w zakresie osadzania analizowanych tekstów w odpowiednich ramach czasowych, i jest w stanie je wyczerpująco uzasadnić.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 4		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 4
NA OCENĘ 3	Student analizuje i interpretuje bez uchybień tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego w oparciu o przykładowe teksty z użyciem współczesnej angielszczyzny oraz formułuje na tej podstawie wnioski pod kątem zaklasyfikowania analizowanych tekstów do odpowiedniej odmiany języka, ale nie jest w stanie je uzasadnić w sposób kompletny i/ lub bezbłędny.	wykład, ćwiczenia	Średnia ważona z ocen z testów i egzaminu.
NA OCENĘ 4	Student analizuje i interpretuje bez uchybień tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego w oparciu o przykładowe teksty z użyciem współczesnej angielszczyzny oraz formułuje na tej podstawie wnioski pod kątem zaklasyfikowania analizowanych tekstów do odpowiedniej odmiany języka, ale nie jest w stanie je w pełni uzasadnić.		
NA OCENĘ 5	Student analizuje i interpretuje bez uchybień tylko niektóre wybrane cechy języka angielskiego w oparciu o przykładowe teksty z użyciem współczesnej angielszczyzny oraz formułuje na tej podstawie wnioski pod kątem zaklasyfikowania analizowanych tekstów do odpowiedniej odmiany języka, i jest w stanie je wyczerpująco uzasadnić.		
EFEKT KSZTAŁCENIA 5		MIEJSCE WERYFIKACJI	OPIS WERYFIKACJI EK 5
NA OCENĘ 3	Student ma znikomą świadomość potrzeby ciągłego doksztalcania się i rozwoju zawodowego; wykazuje ponadto niski poziom determinacji w odniesieniu do podnoszenia swoich kompetencji zawodowych.	ćwiczenia	Średnia ważona: na podstawie aktywności na zajęciach i udziału w dyskusjach.

NA OCENĘ 4	Student ma świadomość potrzeby ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; wykazuje determinację w odniesieniu do podnoszenia swoich kompetencji zawodowych, brak mu jednak pewnej systematyczności w tym zakresie.		
NA OCENĘ 5	Student ma dużą świadomość potrzeby ciągłego dokształcania sił i rozwoju zawodowego; wykazuje ponadto wysoki poziom determinacji w odniesieniu do podnoszenia swoich kompetencji zawodowych.		

OCENA DO INDEKSU (OCENA PODSUMOWUJĄCA)

Średnia arytmetyczna z wszystkich efektów kształcenia.

WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU

a Pozytywnie zaliczony test i egzamin.

10 MACIERZ REALIZACJI PRZEDMIOTU

EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU	ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH	CELE PRZEDMIOTU	TREŚCI PROGRAMOWE	METODY DYDAKTYCZNE
EK1	K_W07, K_W09	Cel1	W1, W9	M4, M6, M7, M8
EK2	K_W07, K_W08, K_W09, K_W10, K_W11, K_W13	Cel2	W1, W2, W3, W4, W5, W6, W7, W8, W9, W10, W11, W12, C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8, C9, C10, C11, C12, C13	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8
EK3	K_U03, K_U08, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13	Cel3	W1, C1, C2, C4, C6, C8, C9	M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8
EK4	K_U03, K_U08, K_U09, K_U11, K_U12, K_U13, K_U01	Cel4	C11, C12, C13	M3, M5, M6, M8
EK5	F_K07, F_K09	Cel5	W2, C11, C12, C13	M1, M3, M4, M6, M7, M8

11 WYKAZ LITERATURY**LITERATURA PODSTAWOWA:**

[1] Baugh, Albert, Thomas Cable, — *History of the English Language*, London, 1993, Routledge

- [2] Fisiak, Jacek — *An Outline History of English*, Poznań, 2005, Kantor Wydawniczy SAWW
- [3] Freeborn, Dennis — *From Old English to Standard English*, London, 1992, Macmillan
- [4] Crystal, David — *The Cambridge Encyclopedia of the English Language*, Cambridge, 1995, CUP

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

- [1] Biber, Douglas, Stig Johansson, Geoffrey Leech, Susan Conrad, Edward Finegan — *Longman Grammar of Spoken and Written English*, Harlow, 1999, Pearson Education Ltd
- [2] Lawendowski, Bogusław, James Pankhurst — *British and American English*, Warszawa, 1975, PWN
- [3] Quirk, Randolph, Sidney Greenbaum, Geoffrey Leech, Jan Svartvik — *A Comprehensive Grammar of the English Language*, London, 1985, Longman
- [4] Trudgill, Peter, Jean Hannah — *International English: A Guide to Varieties of Standard English*, London, 1985, Edward Arnold
- [5] Yule, George — *The Study of Language*, Cambridge, 2004, CUP

12 INFORMACJE O NAUCZYCIELACH AKADEMICKICH

OSOBA ODPOWIEDZIALNA ZA KARTĘ

dr Monika Zięba-Plebankiewicz (kontakt: monika.zieba@gmail.com)

OSOBY PROWADZĄCE PRZEDMIOT

dr Monika Zięba-Plebankiewicz (kontakt: monika.zieba@gmail.com)

mgr Teresa Sowa (kontakt: tsowa@pwsz-ns.edu.pl)

13 ZATWIERDZENIE KARTY PRZEDMIOTU DO REALIZACJI

(miejscowość, data)

(odpowiedzialny za przedmiot)

(kierownik zakładu)

(dyrektor instytutu)

PRZYJMUJĘ DO REALIZACJI (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)

.....

.....